

RWS INFORMATIE -

Integraal Veiligheid Plan (IVP) op basis van sjabloon 2.0.7

Project: Raamovereenkomst Verhardingen en Kunstwerken Oost Nederland 2.0

Datum	24 juni 2025
Status	Definitief

Dit document bevat zogenaamde "verborgen tekst" met aanwijzingen en tips hoe dit sjabloon te gebruiken. Verborgene tekst (in rode kleur) is alleen op het scherm zichtbaar, maar wordt niet mee afgedrukt. Om verborgen tekst te zien of te verbergen ga je naar Bestand>Opties>Weergave en selecteer je de optie "Verborgene tekst".

Coördinator Ontwerpfase
Coördinator Uitvoeringsfase

G. Harmsen
N.t.b.

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door	<i>Raamovereenkomst Verhardingen en Kunstwerken Oost Nederland 2.0</i>
Technisch manager	<i>Daniël Maat</i>
Telefoon	<i>06-21578634</i>
Opgesteld door	<i>S. Besseling</i>
Versie	<i>1.0</i>
Status	<i>Definitief</i>

Acceptatie

Uitgegeven door:		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	<i>S. Besseling</i>		<i>Datum</i>
Vrijgave	<i>D. Maat</i>		<i>Datum</i>
Technisch manager:			
Vrijgave	<i>R. Brugman</i>		<i>Datum</i>
V&G-Coördinator			
Vaststelling	<i>W. v. Pelt</i>		<i>Datum</i>
Project Manager:			
Vrijgave Coördinator	<i>G. Harmsen</i>		<i>Datum</i>
ontwerpfase			

Versiebeheer

Versie	Datum	Reden van uitgifte/wijzigingen
<i>1.0</i>	<i>24-6-2025</i>	<i>Eerste definitieve versie</i>
<i>Versienummer</i>	<i>Datum</i>	<i>Reden van uitgifte</i>
<i>Versienummer</i>	<i>Datum</i>	<i>Reden van uitgifte</i>

Inhoud

Inleiding 7

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden 9

- 1.1 Beleidsverklaring veiligheid Rijkswaterstaat 9
- 1.2 Ambitie en doelen 10
- 1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers 11
- 1.4 Relevante veiligheidsdomeinen 11

2 Het project 12

- 2.1 Reikwijdte en grenzen project 12
- 2.2 Betrokken partijen 14
- 2.3 Coördinator Ontwerpfase, V&G-coördinator en Coördinator Uitvoeringsfase 16
- 2.4 Planning van de werkzaamheden 21

3 Maatregelen 22

- 3.1 Algemeen 22
- 3.2 Arbeidsveiligheid 22
- 3.3 Verkeersveiligheid 23
- 3.4 Externe veiligheid 23
- 3.5 Machineveiligheid 24
- 3.6 Elektrische veiligheid 24
- 3.7 Tunnelveiligheid 24
- 3.8 Constructieve veiligheid 25
- 3.9 Sociale veiligheid 25
- 3.10 Brandveiligheid 26
- 3.11 Integrale beveiliging 26

4 Afspraken 27

- 4.1 Organisatie rond incidentregistratie en -afhandeling 27
- 4.2 Calamiteitenplan 27
- 4.3 Escalatie 28
- 4.4 Integrale veiligheidsdossier (IVD) 28
- 4.5 Risico inventarisatie en evaluatie 29
- 4.6 Veiligheidskundige Opdrachtnemer 29

5 Wijze van toezicht 30

6 Verantwoording van BTO-keuzen 32

7 Opleiding en instructie 33

Bijlage A Definities 34

Bijlage B Ontwerp RI&E 36

Bijlage C BTO-keuzes ROK VK 2.0 38

Bijlage D Calamiteitenschema 39

Inleiding

Dit Integraal VeiligheidsPlan (IVP) is de invulling van het wettelijk vereiste V&G-plan voor arbeidsveiligheid, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Dit IVP is opgesteld als basis voor het project ROK VK 2.0 en is meegeleverd met de aanbesteding. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om tijdens de ontwerpfase dit IVP op te (laten) stellen en;

- Onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- Beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= moment dat Opdrachtnemers op de bouwlocatie komen”).

Als er fysieke werkzaamheden op de bouwlocatie worden uitgevoerd (dit betreffen dus ook voorbereidende werkzaamheden, zoals inspecties en onderzoeken), is de Opdrachtnemer vervolgens verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP (aangevuld met informatie gericht op de uitvoeringsfase, vaak benoemd als V&G-plan uitvoering of werkplannen) en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de Coördinator Uitvoeringsfase namens de Opdrachtnemer, in overleg met de Coördinator Ontwerpfase namens de Opdrachtgever, moeten zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage B;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
- Hoofdstuk 6: de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen in de uitvoeringsfase worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
- Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.
- Bijlage A: Definities van de veiligheidsdomeinen;
- Bijlage B: een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);
- Bijlage C: Sjabloon BTO-keuzes;
- Bijlage D: Calamiteitenschema.

Dit IVP is een coördinatie document dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel "versiebeheer" in de colofon.

Indien volledig ingevuld en correct gebruikt voldoet dit IVP aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan (Arbidsomstandighedenbesluit Artikel 2.28 Veiligheid- en gezondheidsplan, zie onderaan hoofdstuk); hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

Bij het samenstellen van dit IVP staan nog een aantal onbekendheden open, waaronder de definitieve scope voor Raamovereenkomst Verhardingen Kunstwerken. Deze informatie zal later toegevoegd moeten worden aan het IVP. In dit IVP staan generieke risico's opgenomen die passen bij de beoogde werkzaamheden.

Opdrachtnemer dient voor het opstellen van uitvoeringsdocumentatie zoals beschreven in de Basisovereenkomst Verharding en Kunstwerken tenminste invulling te geven aan het beheersen van deze benoemde risico's. De specifieke risico's worden, door Opdrachtnemer, bij de uitwerking van een nadere opdracht voor de dan betreffende scope vastgesteld, waarmee deze passend en specifiek zijn bij de activiteiten van de beoogde uitvoering. Opdrachtnemer dient deze risico's dan ook werk- en object specifiek te maken bij het uitwerken van uitvoeringsdocumenten.

Arbidsomstandighedenbesluit Artikel 2.28:

"De Opdrachtgever zorgt ervoor dat ten aanzien van bouwwerken die voor de veiligheid en gezondheid van werknemers bijzondere gevaren met zich meebrengen als bedoeld in bijlage II bij de richtlijn of een bouwwerk ten aanzien waarvan een melding verplicht is, een veiligheids- en gezondheidsplan wordt opgesteld.

Afhankelijk van de voortgang in het bouwproces, worden in het veiligheids- en gezondheidsplan ten minste vermeld en opgenomen:

- a. een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwplaats, de naam van de coördinator voor de ontwerp- en uitvoeringsfase;*
- b. een inventarisatie en evaluatie van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk, waaronder de eventuele aanwezigheid van asbest of asbesthoudende producten als bedoeld in artikel 4.37, verontreinigde grond, verontreinigd water of grondwater of verontreinigde waterbodems, en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden;*
- c. de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld onder b;*
- d. de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld onder c;*
- e. de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;*
- f. de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;*
- g. de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven."*

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1 Beleidsverklaring veiligheid Rijkswaterstaat

Met deze beleidsverklaring beloven wij, team Rijkswaterstaat, dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied, zowel in het fysieke als in het digitale domein.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven naar een proactief veiligheidsniveau op de veiligheidscultuurladder. Dit betekent dat we binnen Rijkswaterstaat continu gericht zijn op het voorkomen van veiligheidsrisico's en incidenten en dat blijven doen.

Dat doen we door actief en effectief samen te werken aan veiligheid en goed af te stemmen. Zowel binnen Rijkswaterstaat als met onze maatschappelijke partners en met behoud van ieders verantwoordelijkheid. Wij van Rijkswaterstaat hebben daarin een voorbeeldfunctie en nemen een voortrekkersrol.

Wij werken daaraan volgens een veiligheidsmanagementsysteem dat erop is gericht de veiligheidssituatie van onze objecten en infrastructuur continu te verbeteren. Over de voortgang en de resultaten daarvan leggen we verantwoording af.

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar nul doden en nul ernstig gewonden. Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en -normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

Als het nodig is, spelen we veerkrachtig, daadkrachtig en professioneel in op gevaarlijke situaties en incidenten. We communiceren hier eerlijk, open en tijdig over en werken aan goede voorlichting over de veiligheid op en rond onze netwerken.

Ten slotte analyseren we incidenten om daarvan te leren. Opdat we maatregelen kunnen nemen om die incidenten in het vervolg te voorkomen. Daarmee krijgen we een steeds scherper oog voor nieuwe ontwikkelingen die de veiligheid in ons werkgebied bedreigen.

Oktober 2024

Martin Wijnen
Directeur-generaal Rijkswaterstaat

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de Opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen:

- de V&G-coördinator (VGC) RWS wordt bewust meegenomen in het proces, zodat de taken van de sleutelmomenten kunnen worden ingevuld (voor informatie over sleutelmomenten, zie paragraaf 2.3.4);
- Uitvoeringsrisico's worden zo compleet mogelijk in kaart gebracht en adequaat gemitigeerd (doelstelling om gezamenlijk te schouwen opgenomen in bijlage D);
- Bulkmeldingen worden maandelijks vanuit het project aangeleverd bij het loket incidentmeldingen, gevaarlijke situaties en incidenten geconstateerd door medewerkers RWS worden gemeld via MIR. Daarnaast wordt er ingezet om als team (OG-ON) een gedeelde meldingsysteem in te richten, waarin ook RWS bijdraagt aan het inzichtelijk maken van veiligheid op de bouwlocatie (zie paragraaf 4.1). In de praktijk zal dit neerkomen op dat RWS aansluit bij het meldingsysteem van de Opdrachtnemer;
- Bij het vaststellen van werkpakketten zijn de IVD's beschikbaar. Indien er omissies zijn wordt gezamenlijk met de beheerder overeengekomen hoe de omissies die de scope van ROK VK 2.0 raken worden hersteld voor uitvoering van de werkzaamheden (Paragraaf 4.4) ;
- Alle projectteammedewerkers hebben de verplichte opleiding ten aanzien van veiligheid gevolgd en de certificaten zijn actueel (Hoofdstuk 7).
- OG ambieert een proactieve houding ten aanzien van veiligheid door de hele keten. Het V&G-beleid is er op gericht om vanaf organisatorisch tot uitvoeringsniveau specifiek beschreven te worden in de uitwerking van de documentatie (IVP -> werk-/objectplannen) die ter acceptatie ingediend moet worden bij OG. Dit betekent o.a. dat Opdrachtnemer een specifieke beschouwing van de locatie en de tijd van uitvoering (samenlooprisico's) als ook de werkzaamheden die er uitgevoerd gaan worden maakt en vastlegt in de V&G- (deel)plannen. Deze beschrijving is noodzakelijk voor het voldoen aan de vergewisplicht (AB art. 2.26), waar Opdrachtgever voor verantwoordelijk is.

Het projectteam ON Wegen is er alles aangelegen om de beschreven doelen na te streven.

Hiertoe zal een samenwerking met de Opdrachtnemer(s) worden geambieerd, waarmee aan de "voorkant" van de werkzaamheden mogelijke risico's worden gesignaleerd die eventueel in samenspraak worden beheerst. Eén van de middelen die hiervoor ingezet kan worden is het gezamenlijk schouwen van de werklocatie middels een sessie tussen OG-ON (streetsmartsessie). Hiermee kunnen locatie gebonden risico's (inzet VKM, is er voldoende ruimte beschikbaar of dient er meer vrije ruimte opgenomen te worden in de VKM, dienen verkeersregelaars op de toeritten ingezet te worden, etc.) en meekoppelkansen worden geïnventariseerd. Het beoordelen van werkplannen en het uitvoeren van waarnemingen zijn middelen die door Opdrachtgever worden ingezet om inzicht te krijgen en te behouden in de gestelde ambities.

Om deze ambities gezamenlijk te kunnen waarmaken vraagt Rijkswaterstaat van de Opdrachtnemer een proactieve en integrale aanpak zoals dit omschreven staat in de eisen van de Vraagspecificaties.

De weg naar een proactieve veiligheidscultuur met het bijbehorende, ondersteunend veiligheidsmanagement-systeem (VMS), rust met name op de pijlers cultuurverandering en structurering. Het projectteam ON Wegen heeft dan ook naast de 'uitvoeringsambities' met Opdrachtnemer, met de (interne) ketenpartners van het beheersgebied Oost Nederland de ambitie om te komen tot heldere en eenduidige structuurlijnen die overal hetzelfde zijn, die iedereen kent en waar als een vanzelfsprekendheid naar wordt gehandeld.

1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Voor dit project gelden de volgende gedragsregels:

1. Ik heb een voorbeeldfunctie.
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk.
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving.
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt.
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze.
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke bescherming (PBM's).

1.4 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☒ Tunnelveiligheid
☐ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstromen	☒ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☒ Brandveiligheid
☒ Machineveiligheid	☒ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

De definities van bovengenoemde veiligheidsdomeinen kun je terugvinden in Bijlage A.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

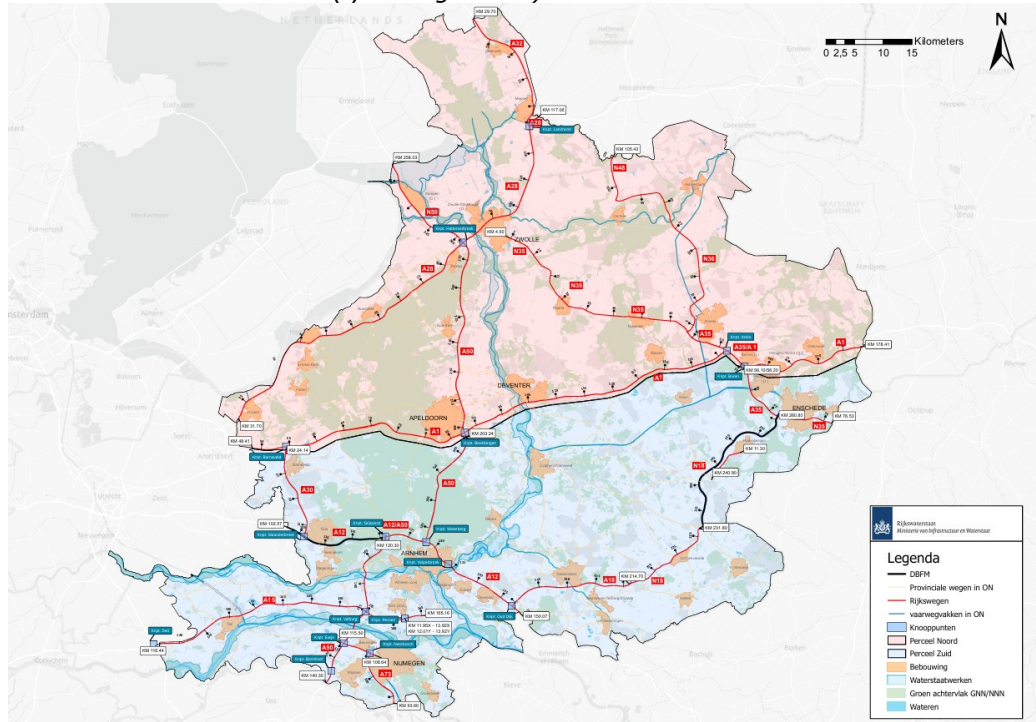
De scope van dit project betreft het variabel onderhoud aan kunstwerken en verhardingen in de regio Oost-Nederland en noodzakelijke werkzaamheden die hiermee een directe relatie hebben. Verhardingen zijn de gesloten verhardingen (asfalt en beton) in de rijbanen met bijhorende vluchtstroken, verbindingswegen en aansluitingen (toe- en afritten op het onderliggend wegennet, terreinen en verzorgingsplaatsen). Verzorgingsplaatsen zelf maken in principe geen onderdeel uit van de scope. Kunstwerken zijn alle variabele onderhoudswerkzaamheden aan het gehele kunstwerk, met uitzondering van integrale (V&R) kunstwerkprojecten (zoals IJsselbrug). Bij kunstwerken gaat het primair om het levensduur verlengend onderhoud, o.b.v. de instandhoudingsadviezen door GPO IAK worden geleverd.

Zoals in de onderstaande figuur weergegeven bestaat de scope van dit project uit drie hoofdactiviteiten:

- scoping onderhoud;
- voorbereiden en realiseren planmatig levensduur verlengend onderhoud; en
- voorbereiden en realiseren groot onderhoud

Scoping onderhoud	•Leveren kennis en expertise instandhouding •Leveren kennis en expertise programmering •Leveren kennis en expertise definiëren onderhoudsscope
Vorbereiden en realiseren planmatig levensduur-verlengend onderhoud (LVO)	•Vorbereiding planmatig LVO-maatregelen •Realiseren planmatig LVO-maatregelen
Vorbereiden en realiseren groot onderhoud (GO)	•Vorbereiden GO (engineeren werkpakketten) •Realiseren GO verharding hoofdrijbaan incl. toe- en afritten (incl. kleinschalig V&R & aanpassingen t.b.v. ontwerprichtlijn) •Realiseren GO hoofdrijbaan overig (direct raakvlak) •Realiseren GO verharding kunstwerken (incl. voegovergangen) •Realiseren overig variabel onderhoud kunstwerken (DISK) (incl. kleinschalig V&R)

2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)

Figuur 1: ROK VK 2.0 Percelen Noord en Zuid

Voor het project Raamovereenkomst Verhardingen Kunstwerken geldt dat de totale Rijksinfrastructuur binnen het werkgebied Oost Nederland in aanmerking komt om te worden opgenomen als "locatie van het bouwwerk". Dit areaal is te zien op de plattegrond van bovenstaand Figuur 1. Er zijn twee locaties die zijn uitgesloten, omdat deze vallen binnen twee DBFM-contracten. Deze zijn te zien op de kaart middels een zwart gemarkeerd stuk weg. Het betreft het gedeelte van de N18 tussen Groenlo en Enschede (NOABER N18) en het gedeelte van de A12 tussen Veenendaal en Grijsoord (DBFM A12 VEG).

2.2 Betrokken partijen

Deze paragraaf bevat een overzicht van alle betrokken partijen, die belang hebben bij dit IVP.

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam	<i>M.H. Wijnen</i>
Bezoekadres	<i>Rijnstraat 8</i>
Postcode en Plaats	<i>2515 XP 's-Gravenhage</i>
Telefoonnummer	<i>0800-8002</i>

2.2.2 Opdrachtnemer(s)

Organisatie	<i>Naam</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.2.3 Overige partijen

In te schakelen voor **Waterbeheer**

Naam deskundige dienst	<i>Waterschap Drentse Overijsselse Delta</i>
Bezoekadres	<i>Dokter van Deenweg 186</i>
Postcode en Plaats	<i>8025 BM Zwolle</i>
Telefoonnummer	<i>088 233 12 00</i>
Emailadres	<i>info@wdodelta.nl</i>

Naam deskundige dienst	<i>Waterschap Rivierenland</i>
Bezoekadres	<i>De Blomboogerd 1</i>
Postcode en Plaats	<i>4003 BX Tiel</i>
Telefoonnummer	<i>034 464 90 90</i>
Emailadres	<i>info@wsrl.nl</i>

Naam deskundige dienst	<i>Waterschap Vallei en Veluwe</i>
Bezoekadres	<i>Steenbokstraat 10</i>
Postcode en Plaats	<i>7324 AX Apeldoorn</i>
Telefoonnummer	<i>055 527 29 11</i>
Emailadres	<i>info@vallei-veluwe.nl</i>

Naam deskundige dienst	<i>Waterschap Vechtstromen</i>
Bezoekadres	<i>Kooikersweg 1</i>
Postcode en Plaats	<i>7609 PZ Almelo</i>
Telefoonnummer	<i>088 220 33 33</i>
Emailadres	<i>info@vechtstromen.nl</i>

In te schakelen voor **Milieuzaken**

Organisatie	<i>Provincie Overijssel</i>
Bezoekadres	Luttenbergstraat 2
Postcode en Plaats	8012 EE Zwolle
Telefoonnummer	038 499 88 99

Organisatie	<i>Provincie Gelderland</i>
Bezoekadres	Markt 11
Postcode en Plaats	6811 CG Arnhem
Telefoonnummer	026 359 91 11

In te schakelen voor **Verkeersmaatregelen**

Naam deskundige dienst	Verkeersloket district Oost Nederland - Oost
Telefoonnummer	088 797 39 76
E-mailadres	ono-verkeersloket@rws.nl

Naam deskundige dienst	Verkeersloket district Oost Nederland - Noord
Telefoonnummer	088 797 36 25
E-mailadres	onn-verkeersloket@rws.nl

Naam deskundige dienst	Verkeersloket district Oost Nederland - Zuid
Telefoonnummer	088 797 42 40
E-mailadres	onz-verkeersloket@rws.nl

In te schakelen voor **DTB**

Bedrijf / Organisatie : RWS Centrale informatievoorziening (CIV)
E-mailadres : Servicedesk-data@rws.nl

In te schakelen voor **KernGIS**

Bedrijf / Organisatie : RWS Centrale informatievoorziening (CIV)
E-mailadres : Servicedesk-data@rws.nl

In te schakelen voor **GMS**

Bedrijf / Organisatie : RWS Centrale informatievoorziening (CIV)
E-mailadres : Servicedesk-data@rws.nl

2.3 Coördinator Ontwerpfase, V&G-coördinator en Coördinator Uitvoeringsfase

2.3.1 Coördinator Ontwerpfase, namens de Opdrachtgever

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de schop de grond in gaat en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

Coördinator Ontwerpfase

Organisatie	<i>Rijkswaterstaat Oost-Nederland</i>
Naam	<i>G. Harmsen</i>
Bezoekadres	<i>Eusebiusbuitensingel 66</i>
Postcode en Plaats	<i>6828 HZ Arnhem</i>
Telefoonnummer	<i>06-50197608</i>
Emailadres	<i>guus.harmsen@rws.nl</i>

2.3.2 V&G-Coördinator Opdrachtgever

V&G-Coördinator Opdrachtgever

Organisatie	<i>Rijkswaterstaat Oost-Nederland</i>
Naam	<i>R. Brugman</i>
Bezoekadres	<i>Eusebiusbuitensingel 66</i>
Postcode en Plaats	<i>6828 HZ Arnhem</i>
Telefoonnummer	<i>06-29284079</i>
Emailadres	<i>ralph.brugman@rws.nl</i>

2.3.3 Coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

N.B. de wettelijke Uitvoeringsfase begint als "de schop in de grond gaat".

Coördinator Uitvoeringsfase

Organisatie	<i>Naam</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

De uitvoerende partij(en) van dit contract die werkzaamheden willen uitvoeren in het perceel worden geacht om contact op te nemen met de vast onderhoud Opdrachtnemer en variabel werken Opdrachtnemer en inzage te geven in de beoogde werkzaamheden. Er wordt verwacht dat in gezamenlijkheid de diverse partijen tot een beheersbare situatie komen. Het principe zal hierbij gelden dat de Opdrachtnemer die de verantwoording heeft tot de aanvraag van verkeersmaatregelen ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten de zeggenschap heeft over het te creëren werkvak en daarmee haar coördinatieverplichting op zich moet nemen. Een onderdeel van de coördinatieverplichting van deze Opdrachtnemer is om de samenlooprisico's ten tijde van de beoogde werkzaamheden vooraf in beeld te brengen. Van de Opdrachtnemer Verhardingen

Kunstwerken wordt verwacht dat zij (ongeacht wel of geen coördinatie verplichting) voor aanvang van de werkzaamheden de in de voorbereiding geconstateerde samenlooprisico's ter acceptatie brengt van de Opdrachtgever in de vorm van een V&G-(deel)plan.

Daarnaast verwacht OG dat ON een meeliftprotocol opzet (zowel als meeliftende partij als coördinerende partij) en ter acceptatie aanbiedt aan OG.

2.3.4

Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden

De taken en verantwoordelijkheden per functie/rol binnen het projectteam op het gebied van Integrale Veiligheid staan beschreven in het Kader Integrale Veiligheid in Projecten. Bij dit project wordt aangesloten bij deze verdeling van taken en verantwoordelijkheden.

Projectmanager (PM)

- Is eindverantwoordelijk voor veiligheid binnen de projectscope;
- Is verantwoordelijk voor veiligheidscultuur binnen projectteam en scopegebied;
- Spreekt andere IPM-rolhouders en projectteamleden aan op veiligheid;
- Draagt binnen het project het belang van veiligheid uit;
- Stuurt op houding en gedrag;
- Is actiehouders bij het afhandelen van incidenten;
- Overlegt periodiek met de CO, TM, CM, OM en MPb over de dagelijkse praktijk inzake veiligheid.

Technisch Manager (TM)

- Is operationeel verantwoordelijk voor borging van integrale veiligheid conform het Kader Integrale Veiligheid in Projecten (KIViP);
- Ziet toe op uitvoering conform eisen, wetten en regelgeving, op alle veiligheidsdomeinen;
- Is aanspreekpunt bij incidenten, stemt af met projectmanager;
- Draagt de gedragsregels veiligheid RWS binnen het projectteam uit;
- Belang van veiligheid uitdragen richting RWS-projectteam;
- Integratie bewaken van veiligheid in de projectsturing (projectplan, Project risicodatabase, KES, contract, toets-strategie);
- Veiligheidscultuur in het projectteam bevorderen door adviezen, workshops en presentaties te (laten) organiseren;
- Gevraagd en ongevraagd melden van aandachtspunten en faciliteren dat die aandachtspunten in overleg met de betreffende domeinadviseurs worden opgelost;
- Incidentregistratie en -analyse bewaken en hierover adviseren.

Coördinator Ontwerpfase (CO)

- Vergewist bij aanvang van het project of de aanwezige IVD's (broninformatie) van bestaande objecten binnen de projectscope beschikbaar zijn gesteld door de objectbeheerder(s);
- Gemaakte BTO-keuzes vanuit Verkenningfase en Planfase verder (laten) uitwerken en zorgen dat de risico's die daaruit voortvloeien opgenomen en gewogen worden in de Ontwerp RI&E Veiligheid (WW RWS #5276);
- Gemaakte BTO-keuzes die voortkomen uit de Ontwerpfase (laten) inventariseren, (laten) verantwoorden en daaruit voortvloeiende risico's (laten) opnemen in de Ontwerp RI&E;
- Op (laten) stellen en (laten) actualiseren van de Ontwerp RI&E (en RI&E voor vooronderzoeken);

- Vergewist dat risico's vanuit de verschillende veiligheidsdomeinen zijn meegenomen in de Ontwerp RI&E. Zorgt er minimaal voor dat IPM-rolhouders (TM, CM, OM en MPb) en adviseurs aansluiten bij relevante veiligheidsrisicosessies;
- Toevoegen van de risico-inventarisatie conform het sjabloon Ontwerp RIE aan het Integraal Veiligheidsplan;
- Een Integraal Veiligheidsplan (IVP) laten opstellen conform werkwijze RWS.
- Het IVP is de invulling van het veiligheids- en gezondheidsplan conform artikel 2.28 van het Arbobesluit;
- Controleert of de CM het inkoopplan bij de V&G-coördinator (VGC-RWS) ter toetsing heeft voorgelegd (sleutelmoment 2);
- Vergewist dat de uitvoering van maatregelen en afspraken uit het Integrale Veiligheid Plan nagekomen wordt. Mogelijkheden om dit te doen is middels 'acceptatie' en 'toetsing' van Veiligheidsdocumenten (in ieder geval het V&G-plan uitvoering) voorafgaande en gedurende werkzaamheden van de Opdrachtnemer. Veelal wordt dit geregeld middels Annex III (acceptatieplan) en Annex IV (toetsingsplan) in de VSP.
- Controleert het V&G-plan uitvoering en biedt dit plan tevens aan ter acceptatie aan de V&G coördinator (VGC-RWS) (sleutelmoment 4);
- Is aanspreekpunt voor Coördinator Ontwerpfase en Coördinator Uitvoeringfase bij ON;
- Relevante veiligheidsrisico's (laten) toetsen en zo nodig opschalen en escaleren;
- Mogelijkheden om dit te doen zijn veiligheidsrondes en SCB-toetsen tijdens werkzaamheden van de Opdrachtnemer.
- Geeft aan wat hij/zij doet met de bevindingen van de VGC bij sleutelmoment 2,3,4,5)
- Stelt het IVD('s) samen/ past het bestaande IVD('s) (of laat dit doen) aan voor degene die beslist over de uitvoering van latere werkzaamheden aan het bouwwerk in de gebruiks- of sloopfase.

Manager Projectbeheersing (MPb)

- Beheert, coördineert en faciliteert het risicomanagementproces;
- Coördineert interne kwaliteitsborging (IKB);
- Coördineert de beschikbaarheid van de juiste stuurinformatie;
- Beoordeelt het veiligheidsmanagement binnen zijn/haar project op werking, prestaties en resultaten, vanuit het perspectief van Managementinformatie, en dus ten dienste van de verantwoordelijkheid van de rolhouders dien aangaande;
- Coördineert 3x per jaar, voorafgaand aan elke T-rapportage, de beoordeling van het veiligheidsmanagement binnen zijn project aan de hand van VMP;
- Beoordeelt (of laat dit doen) de Arbeidshygiënische strategie op de RWS werkplek (bij bouwkeet: let op BHV, brand- en vluchtvoorzieningen);
- Faciliteert verbeteringen via managementinformatie en advies aan rolhouders;
- Faciliteert de rapportage, waaronder veiligheid, aan de Opdrachtgever in de projectendatabase.

Omgevingsmanager (OM)

- Inventariseert de veiligheid in de omgeving en stemt af met de CO;
- Inventariseert klanteisen inzake veiligheid;
- Overlegt met de veiligheidsregio;
- Minimaliseert veiligheidsrisico's voor de omgeving (verkeer, omwonenden).
- Communiceert en stemt af met omgeving;
- Validatie van sociale veiligheid in ontwerp bij stakeholders.

Contractmanager (CM)

- Stelt contracteisen op, indien het projectteam bepaalde veiligheidsmaatregelen wil voorschrijven. Dit komt voor indien het treffen van maatregelen uit de ontwerp RI&E niet wordt vrijgelaten aan de Opdrachtnemer;
- Ziet toe op handhaving van de contracteisen, dus ook voor veiligheid;
- Ziet toe op het melden en afhandelen van incidenten;
- Bespreekt veiligheid periodiek met Opdrachtnemer (knelpunten, opgetreden incidenten, auditresultaten);
- Is verantwoordelijk (of de inkoopadviseur bij afwezigheid van een contractmanager) voor het selecteren en opnemen van de belangrijkste te verwachten veiligheidsrisico's in het inkoopplan (sleutelmoment 2);
- Geeft aan wat hij of zij met de bevindingen doet indien uit de toetsing (inkoopplan) van de VGC tekortkomingen naar voren komen (sleutelmoment 2);
- Geeft aan wat hij of zij met de bevindingen van de VGC doet indien beheersing van verwachte risico's niet voldoen aan wettelijke verplichtingen (sleutelmoment 2).

Informatie voorzieningsmanager (IVM)

- Draagt zorg voor de evaluatie en toetsing van het informatievoorziening ontwerp
- (V&V proces) van ON en overige gemaakte afspraken;
- Is samen met de rest van het IPM team verantwoordelijk voor het naleven van de eisen rondom Cyber Security zowel binnen het projectteam als in de realisatie van het werk;
- Stelt contracteisen op met betrekking tot Industriële Automatisering (IA), indien het projectteam bepaalde veiligheidsmaatregelen wil voorschrijven. Dit komt voor indien het treffen van maatregelen uit de ontwerp RI&E op het gebied van IA niet wordt vrijgelaten aan de Opdrachtnemer;
- Coördineren van de veiligheidsaspecten binnen de deelleveringen van CIV (inclusief de IA bouwblokken);
- Coördineren van de integratie van de bouwblokken t.b.v. het gebruik;
- Leveren van materiedeskundigheid voor:
- SCB toetsing informatievoorzieningstechnologie (bijv. producttoetsen van veiligheidsplannen en procestoetsen);
- Verificatie informatievoorzieningstechnologie (bijv. ontwerpen, eisen en testplannen);
- Monitoring en toetsing van ontwerp en uitvoering op het voldoen aan de wettelijke en contractuele uitgangspunten cybersecurity en deelleveringen CIV (incl. VTW's).

[Binnen het project is er (nog) geen invulling voor de rol van IVM, waarmee (indien nodig) de bovenstaande taken worden verdeeld over de overige IPM rolhouders]

Projectadviseur Integrale Veiligheid (PIV)

- De PIV'er ondersteunt onder andere de TM bij bepaalde taken (zie hiervoor de taken bij TM). Aanvullend op die taken kan de PIV'er ondersteuning bieden aan andere IPMrolhouders op het gebied van veiligheid. Hieronder staan een aantal mogelijke taken weergegeven.
- Geven van voorlichting over de borging van veiligheid in het primair proces Aanleg in algemene zin;
- Borgen van veiligheid in het risicodossier, en deelname aan risicospiegelsessies met ON;

- Ondersteuning bij het toetsen/ beoordelen of ON zich houdt aan de contracteisen en het V&G-plan Uitvoering (en deelplannen);
- Borgen van veiligheid in de communicatie van het IPM-team met andere stakeholders (zoals District/wegbeheerder;
- Organiseren van Safety Walks door Opdrachtgever en Opdrachtnemer;
- Melden, (laten) registreren en (laten) afhandelen van incidenten waarbij RWS-ers zijn betrokken;
- Beantwoorden van specifieke vragen (= vraag gestuurd advies);
- Bijdragen leveren aan de Gate Reviews en de KAd in het project;
- Adviseren/ondersteunen bij audits, inspecties en andere monitoringsactiviteiten;
- Indien nodig escaleren in situaties waarin de veiligheid onvoldoende wordt geborgd. Dit kan in samenwerking met bijvoorbeeld de VGC.

V&G-Coördinator (VGC)

Sleutelmoment 1: Opdrachtverlening aan IPM-team

- Toetst of gemaakte BTO-keuzes op juiste wijze zijn verantwoord en zijn vertaald in een eerste risico-inventarisatie conform het sjabloon Ontwerp RIE Veiligheid uit de Werkwijzer Rijkswaterstaat. Bij de toetsing maakt de VGC onder meer gebruik van de beschikbare Integraal Veiligheidsdossiers van het areaal, de eisen uit de KES en het POF of scopeformulier (bij GPO).

Sleutelmoment 2: Vaststellen van het inkoopplan en onderliggende documenten

- Beoordeelt of de uitkomsten van de meest actuele risico-inventarisatie op juiste wijze een plek hebben gekregen in het inkoopplan;
- Escaleert wanneer bevindingen niet naar tevredenheid opgepakt worden.

Sleutelmoment 3: Van toetsing contract-documenten tot gunning

- Voert vóór publicatie op TenderNed een finale toets uit op het IVP, een go/no go-moment. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op de verwachte samenloop- en objectgebonden risico's op een werklocatie aan de hand van zijn areaalkennis. De VGC toetst of van alle risico's in de ontwerp RI&E een weloverwogen beslissing is genomen of deze bij de Opdrachtnemer of bij het projectteam is belegd;
- VGC ondertekent document (IVP ontwerp) bij akkoord;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.

Sleutelmoment 4: Van gunning tot en met werkzaamheden buiten

- Vóór aanvang van de werkzaamheden buiten voert de VGC een finale toets uit op het Integraal Veiligheidsplan en deelplannen van de Opdrachtnemer, een go/no go-moment. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op beheersing van de verwachte risico's op de werklocatie aan de hand van zijn kennis van de Arbowet3. Bij veel contracten is dit vanwege de aard van het werk dus een continue activiteit;
- Adviseert of het IVP geaccepteerd wordt en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbobesluit;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.

Sleutelmoment 5: Wijzigingen na gunning van het contract (Groene kamer proces)

- Voert een toets uit op de invloed van de scopeveiligheid ten aanzien van de borging van de (integrale) veiligheid en of de juiste beheersmaatregelen zijn benoemd. Tevens toetst de VGC of de scopewijzigingen op de juiste manier in

het IVP en de ontwerp RI&E zijn opgenomen, een go/no go-moment n.a.v. scopewijziging. De VGC beoordeelt deze documenten onder andere op beheersing van de verwachte risico's op de werklocatie aan de hand van zijn kennis van de Arbowet;

- Adviseert of de gewijzigde documenten (n.a.v. scopewijziging) of nieuwe activiteiten (incl. plan) geaccepteerd worden en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbeidsomstandighedenbesluit;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.

Sleutelmoment 6: Toetsing IVD bij overdracht van aannemer PPO/GPO aan beheerder

- Toetst de documenten, met name de inhoud van het Integraal Veiligheidsdossier (IVD), voordat deze overgedragen worden aan de beheerder;
- Adviseert of de opgeleverde documenten (met name IVD) geaccepteerd worden en daarmee voldoet aan de wettelijke verplichtingen uit het Arbobesluit;
- Escaleert indien nodig binnen het IPM-team als documenten niet compleet of niet in orde zijn. Indien eerste escalatielijn niet afdoende is KAN de tweede en desnoods de derde escalatielijn worden toegepast.

2.4 Planning van de werkzaamheden

Beoogde datum aanvang werkzaamheden op	15-6-2026
bouwlocatie/in areaal	
Beoogde datum einde werkzaamheden	15-6-2029
Beoogde uitvoeringsduur	4 jaar (2 jaar optioneel)

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk worden de maatregelen beschreven waarmee de geïdentificeerde risico's (bijlage B) worden gemitigeerd (gereduceerd). Hoewel het hele IVP een dynamisch document is, en geactualiseerd wordt zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven, geldt dit zeker voor dit hoofdstuk.

3.1 Algemeen

Het projectteam vindt het belangrijk om inzicht te hebben in incidenten en ongevallen. Er wordt verwacht dat er in samenspraak met de Opdrachtnemer een gedegen systeem wordt opgezet waarmee afdoende informatie overdracht en -vastlegging wordt gegenereerd voor een juiste beeldvorming. Vooral de aanleiding, oorzaak en gevolg hebben de interesse omdat hiermee inzicht gekregen kan worden in afwijkingen en waar mogelijk bijsturing kan plaatsvinden. Een verdere uitwerking over incidentenregistratie en -afhandeling is in paragraaf 4.1 opgenomen.

Het is belangrijk om binnen het projectteam en de Opdrachtnemers een gezonde cultuur te creëren waarbij veiligheid een normale gedachtegang is geworden en waarnaar gehandeld wordt. Om hierover inzicht te verkrijgen wordt er volgens contracteis VSP IV080 van de Opdrachtnemer verwacht inzicht te geven in het aantal ongevallen welke hebben geleid tot verzuim en het aantal gewerkte uren ten behoeve van de overeenkomst. Daarnaast zal er aan het begin van het contract een gezamenlijke veiligheidscultuurmeting worden gehouden om inzicht te krijgen in de veiligheidscultuur van zowel Opdrachtgever als Opdrachtnemer.

Refererend naar VSP IV090, is vanuit de beheerder het document "Regio RWS-ON specifieke areaalkenmerken WiU 2022" voor Oost Nederland opgesteld, waarin onder andere algemene veiligheidsinformatie is vastgelegd. Het document is toegevoegd als bijlage aan de VSP en dit document kan als leidraad fungeren voor Opdrachtnemers hoe er binnen het areaal met situaties/objecten moet worden omgegaan. Tevens kan deze leidraad naast de 'Veiligheidshuisregels Rijkswaterstaat', door de Opdrachtnemers worden betrokken bij de werkvoorbereiding om onnodige discussies achteraf te voorkomen.

3.2 Arbeidsveiligheid

Rijkswaterstaat draagt in dit contract eventuele ontwerpwerkzaamheden als onderdeel van voorbereidingswerkzaamheden op aan de Opdrachtnemer(s) op basis van eis VSP OW010. Dit wordt daarmee beschouwd als Ontwerpfase en onderdeel van het Werk. De Opdrachtnemer(s) zijn hierdoor in de zin van het Arbobesluit artikel 1.1, lid 2 onderdeel e, gedefinieerd als een ontwerpende partij.

Rijkswaterstaat heeft ten behoeve van de contractvoorbereidingsfase een coördinator Ontwerpfase aangesteld, zie paragraaf 2.3.1 "Coördinator Ontwerpfase, namens de Opdrachtgever". Op basis van contracteis VSP IV053 stelt de Opdrachtnemer een V&G-coördinator voor de uitvoeringsfase aan, die taken en verantwoordelijkheden van de Coördinator Ontwerpfase van Rijkswaterstaat overneemt en de juiste bevoegdheden heeft (zie contracteis VSP IV054). Hiertoe vindt een overdrachtsbespreking plaats tussen beide coördinatoren. Tijdens de

overdrachtsbespreking zoals beschreven in VSP B-IN220 draagt de coördinator Ontwerpfase vanuit Rijkswaterstaat middels een 'warme overdracht' de volgende documenten, op basis van Arbobesluit art 2.30, over aan de Opdrachtnemer:

- De ontwerp RI&E gebaseerd op de contractvoorbereidingsfase en zoals opgenomen in bijlage B van dit document;
- De gemaakte BTO-keuzes in de ontwerpfase. Deze zijn vastgelegd en opgenomen in Bijlage C van dit document;
- Het format Integraal VeiligheidsDossier RWS met algemene (veiligheid)informatie wat van toepassing is op de beoogde werkzaamheden.

Relevante ontbrekende informatie dient in voorbereiding realisatie alsnog opgehaald te worden. Dit kan bijvoorbeeld gaan over de volgende onderwerpen:

- Chroom VI onderzoek;
- Bodemonderzoek, indien de bodem geroerd wordt;
- Ontpofbare oorlogsresten onderzoek;
- Besloten ruimten/ATEX zones;
- Asbestonderzoek;
- Inspecties vluchtdeuren

3.3 Verkeersveiligheid

Bij het uitvoeren van werkzaamheden dient in de meeste gevallen zowel voor de weggebruiker als wegwerker een veilige verkeersmaatregel genomen te worden. Om hier een juiste invulling aan te geven is in principe de richtlijn CROW 96a/b hiervoor aangewezen. De doelstelling bij de invulling van het verkeersveiligheidsaspect is om voor de weggebruiker een optimale situatie van geleiding te creëren waarmee tevens een afdoende veilige ruimte voor de wegwerker wordt gerealiseerd. Binnen RWS wordt het principe gehanteerd van "volledig afsluiten, tenzij", dit is ook zo vastgesteld als BTO-Keuze (zie paragraaf 6). Hiermee wordt bij de volledige afsluiting een optimale veiligheidssituatie voor de wegwerkers gecreëerd, wat zowel de kwaliteit als de veiligheidsbeleving ten goede komt. Het werken in open-afzettingen waarbij er doorgaand verkeer naast de werkzaamheden plaatsvindt, vraagt om meer afstemming en een niet beïnvloedbaar correct gedrag van de weggebruiker. Het werken in dergelijke systemen moet dan ook tot een minimum worden beperkt.

Mocht er door Opdrachtnemer gesignaleerd worden dat er in het areaal verkeersonveilige situaties ontstaan of (reeds) aanwezig zijn dan wordt er verwacht dat dit direct gemeld wordt aan Opdrachtgever/wegbeheerder. Hierdoor kunnen in een vroeg stadium mogelijk beheersmaatregelen worden getroffen die de verkeersveiligheid ten goede komen.

3.4 Externe veiligheid

3.4.1 Inrichtingen (gevaarlijke stoffen)

Bij inrichtingen van gevaarlijke stoffen moet men denken aan transportleidingen voor en opslag van gevaarlijke stoffen. Bij het uitvoeren van werkzaamheden in de onmiddellijke nabijheid van deze inrichtingen dient men rekening te houden met mogelijke aanvullende veiligheidsinstructies en maatregelen. Ook dient men rekening te houden met transportleidingen die de infrastructuur kruisen of in de nabijheid van de infrastructuur aanwezig zijn zonder dat er visueel een inrichting in de nabijheid aanwezig is. Deze transportleiding maken wel onderdeel uit van een

inrichting. Hierbij zal met de beheerder van deze inrichtingen/transportleidingen afgestemd moeten worden over benodigde instructies en maatregelen.

Om risico-objecten in beeld te krijgen wordt aangeraden om gebruik te maken van www.risicokaart.nl een website waarop verschillende informatie is te verkrijgen over objecten waarbij gevaarlijke stoffen een rol spelen.

3.4.2 Transport gevaarlijke stoffen

Voor het transport van gevaarlijke stoffen over de weg moeten voorgeschreven routeringen worden aangehouden. In dergelijke gevallen mogen niet alle routes worden gevolgd. Houd hier rekening mee bij het vaststellen van omleidingsroutes of het bepalen van verkeersmaatregelen.

3.4.3 Bijzonder Transport

Een bijzonder transport is bijvoorbeeld een breedte transport. Bij het plaatsen van verkeersmaatregelen dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid van dergelijke transporten.

3.5 Machineveiligheid

Onder machineveiligheid wordt verstaan:

- De intrinsieke veiligheid in het ontwerp en realisatie van beweegbare installaties;
- De aanvullende beveiligingsmaatregelen tijdens bediening en beheer & onderhoud van beweegbare installaties;
- Procedures gericht op veilig gebruik van beweegbare installaties.

Denk hierbij dus vooral aan het veiligstellen van de (beweegbare) installaties (bijvoorbeeld gemalen en CADO's) t.b.v. Onderhoudswerkzaamheden.

3.6 Elektrische veiligheid

Voor de uitvoering van werkzaamheden aan elektrische installaties (denk hierbij ook aan schakelkasten, lichtmasten en armaturen) wordt verwezen naar het kader Bedrijfsvoering Elektrische Installaties (BEI) en de geldende normen volgens NEN-1010 en NEN-3140. Conform VSP IV010 en IV210 wordt van Opdrachtnemer verwacht hier op een juiste wijze invulling aan te geven.

3.7 Tunnelveiligheid

Hieronder wordt verstaan de interne veiligheid van geheel omsloten wegconstructies.

Er zijn geheel omsloten wegconstructies van meer dan 250 meter; deze vallen onder de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw). Voor deze constructies is de landelijke tunnelstandaard (LTS) van kracht. Deze objecten maken echter geen onderdeel uit van dit contract.

Constructies korter dan 250 meter worden meestal ook tunnels of tunnelachtige objecten genoemd. Deze objecten dienen echter te voldoen aan de Veiligheidsrichtlijnen deel C (VRC). De ondergrens van deze objecten ligt bij een lengte van 80 tot 100 m.

3.8 Constructieve veiligheid

De constructieve veiligheid kan afnemen door: intensiever gebruik, toepassen van een zwaardere deklaag, veroudering, schades en slijtage (vermoeding bij staal, betonrot en scheurvorming bij betonconstructies en houtrot bij houtconstructies). Ook gewijzigde normen kunnen tot een nieuw en verbeterd inzicht leiden over de toestand van de bestaande constructie(s). Om afname van de constructieve veiligheid tijdig te signaleren zijn inspecties noodzakelijk. Het correct afstellen van installaties kan overbelasting voorkomen. Bij ontwerp en aanleg (activiteit) dient voldaan te worden aan de wettelijke kaders (zoals bouwbesluit en Europese richtlijnen en RWS richtlijnen).

Daarnaast wordt er van de Opdrachtnemer verwacht dat bij het toepassen van (hulp)constructies ten behoeve van onderhoudswerkzaamheden er afdoende invulling wordt gegeven aan (stabiliteits)berekeningen en gedegen opbouw van de constructies zodat het ontstaan van verkeersveiligheid- en arbeidsrisico's wordt vermeden. Onder verwijzing naar VSP TM040 wordt van Opdrachtnemer verwacht hier een juiste invulling aan te geven.

3.9 Sociale veiligheid

Onder de term sociale veiligheid wordt verstaan: De mate waarin mensen beschermd zijn en zich beschermd voelen tegen persoonlijk leed door misdrijven (criminaliteit), overtredingen en overlast door andere mensen.

Dit aspect draait om beleving van gebruikers - dus ook de medewerker(s) van de Opdrachtnemer tijdens uitvoering van werkzaamheden - in openbare ruimtes en wordt veroorzaakt door of dreiging van menselijk handelen.

Sociale veiligheid kan worden onderscheiden in objectieve en subjectieve veiligheid. Objectieve veiligheid heeft betrekking op incidenten en (onaangename) voorvallen, zoals mishandeling, diefstal en vernieling. Subjectieve veiligheid heeft te maken met het gevoel van veiligheid van mensen en is niet te herleiden uit geregistreerde incidenten. Wel is deze te herleiden uit belevingsenquêtes, die voor zover het gaat over gebruikers door gemeentes worden uitgevoerd en voor de eigen medewerkers door de werkgever RWS of de Opdrachtnemer.

Voor verbetering van de sociale veiligheid dient te worden gedacht aan preventieve maatregelen die de zichtbaarheid, eenduidigheid, toegankelijkheid voor gewenste gebruikers en attractiviteit van de betreffende ruimte bevorderen. Ook bewakings- en monitoringsvoorzieningen zijn soms noodzakelijk, al vallen deze maatregelen strikt genomen onder 'Security'.

De huidige regelgeving op het gebied van sociale veiligheid is beperkt, wel zijn er normen en richtlijnen beschikbaar.

In zijn algemeenheid kunnen we wel stellen dat een gebied sociaal veilig is, indien er wordt voldaan aan: zichtbaarheid (licht, openheid en doorzicht), eenduidigheid (zonering en markering), toegankelijkheid (goede toegankelijkheid en toch tegelijkertijd het weren van oneigenlijk gebruik) en attractiviteit (schoon en heel). De Opdrachtnemer dient er op toe te zien dat al dan niet door het toepassen van beheersmaatregelen, haar medewerkers in een sociaal veilige omgeving hun werkzaamheden kunnen uitvoeren.

3.10 Brandveiligheid

Door het uitvoeren van werkzaamheden zoals snijbranden en lassen neemt het brandgevaar toe. Bij het werken op plaatsen waar ophoping van gassen mogelijk is, denk aan besloten ruimten, neemt het risico op explosiegevaar toe.

Er wordt door Opdrachtgever vanuit gegaan dat Opdrachtnemer de risico's inzichtelijk heeft en hiervoor de benodigde beheermaatregelen heeft getroffen. Er wordt van Opdrachtnemer verwacht dat deze risico's staan opgenomen in een specifieke uitwerking van bijvoorbeeld werkplannen voor de betreffende activiteiten.

3.11 Integrale beveiliging

Security (beveiliging) is het geheel van maatregelen om een te beveiligen doel te beschermen tegen schadelijke invloeden. Die invloeden kunnen van buitenaf komen, zoals inbraak en criminaliteit, maar ook van binnenuit, bijvoorbeeld fraude en verduistering. Beveiliging is een manier om risico's te verminderen en beheersbaar te maken en de veiligheid te verhogen.

Onder security valt eveneens de beveiliging van ICT-systemen en -data. Het is vereist, dat de uitwisseling van zowel papieren als digitale bestanden tussen de projectpartners beveiligd moet verlopen en dat SCADA-systemen beveiligd moeten worden tegen onbevoegde beïnvloeding.

4 Afspraken

4.1 Organisatie rond incidentregistratie en -afhandeling

Veiligheidsincidenten worden geregistreerd om inzicht te krijgen in trends, afwijkingen in het systeem en maatregelen te nemen voor de toekomst. De Opdrachtnemer dient zelf veiligheidsincidenten te onderzoeken en de lessen hieruit te delen met haar eigen organisatie en de OG.

Bulkmeldingen dragen bij aan inzicht tot de staat van veiligheid, zodat trends inzichtelijk gemaakt kunnen worden en risico's die tot toekomstige ongevallen leiden in een vroeg stadium gemitigeerd kunnen worden om hiermee de kans op een ongeval te verminderen.

Ongewenste situaties op het werk moeten direct door het eigen personeel en Opdrachtnemer worden gemeld ter registratie. De registratie richting RWS wordt aangeleverd middels een bulkmeldingenformulier (conform landelijke sjabloon bulkmeldingen RWS).

Naast de registratie zal de Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk conform VSP IV060 een telefonische melding maken van ernstige (bijna) ongevallen en ernstige calamiteiten aan Opdrachtgever. Naast deze directe melding dient de Opdrachtnemer een schriftelijke verantwoording over alle geclassificeerde incidenten/ongevallen op te stellen.

De communicatie over incidenten, (bijna) ongevallen en ernstige calamiteiten verloopt in eerste instantie via het overleg 'voortgangsrapportage bespreking' zoals benoemd in VSP B-IN200. Opdrachtgever verwacht dat uiterlijk vijf dagen voordat het overleg plaatsvindt door de Opdrachtnemer een overzicht aan Opdrachtgever is gezonden waarin de incidenten over een afgesproken periode staan vermeld.

Opdrachtgever ziet een meerwaarde wanneer er toegang zal worden verkregen tot het meldingssysteem dat door Opdrachtnemer reeds in haar organisatie is geïmplementeerd. Opdrachtgever ziet bij een volwaardig gebruik van één gezamenlijk meldingssysteem, mogelijkheden om efficiëntie te bereiken met de Opdrachtnemer bij zowel het melden als het ontsluiten van meldingen. Met de juiste toegangsmogelijkheden voor Opdrachtgever wordt een samenwerking gecreëerd, waarbij naast het gebruik als gezamenlijke meldingentool, tevens op willekeurige momenten informatie kan worden ontsloten voor inzicht in voortgang en status van meldingen en geformuleerde beheersmaatregelen.

4.2 Calamiteitenplan

Ten behoeve van de uitvoering van de werkzaamheden dient het interne proces van calamiteitenmanagement te worden beschreven conform contracteisen VSP IV100 en IV110.

Hierbij is het van belang om duidelijk de coördinatie en communicatie rond calamiteitenmanagement te beschrijven en inzicht te geven in de uitwerking van het "oefenprogramma". Met de in de contracteis genoemde afstemming wordt verwacht dat Opdrachtgever deel uit maakt van het calamiteitenproces, door deelname aan oefening(en) en actief geïnformeerd te worden door middel van rapportage(s) van

de gehouden oefening(en). Bijkomend voordeel is dat tijdens de oefening zowel het calamiteitenplan van Opdrachtnemer als van de Opdrachtgever beoefent kunnen worden. Het calamiteitenmanagementplan van de Opdrachtgever wordt tijdens de warme overdracht besproken met de Opdrachtnemer om duidelijke verwachtingen te scheppen over taken en rollen ten tijde van een grote calamiteit in het werkvak.

4.3 Escalatie

Escalatie van veiligheidsissues (niet calamiteiten) verloopt altijd in de lijn van Technisch Manager (TM) -> Projectmanager (PM) -> Portfoliomanager. Ook is het mogelijk dat tijdens de uitvoering, onvoorziene omstandigheden aanleiding zijn voor de V&G-coördinator (VGC) in projecten RWS tot escalatie. De VGC heeft naast de project escalatielijn ook eigen escalatie mogelijkheden direct naar de Portfoliomanager of via het afdelingshoofd van de afdeling Veiligheid naar de directeur Techniek GPO/PPO.

Werk aanmelden

Het project dient te worden gemeld bij de Nederlandse Arbeidsinspectie door de ON. Een bewijs dient hiervoor te worden aangeleverd bij de OG. Een bouwwerk moet namelijk worden aangemeld indien:

- De geraamde duur van de totstandbrenging van het Werk meer dan 30 werkdagen beslaat en op die bouwplaats meer dan 20 werknemers tegelijkertijd arbeid zullen gaan verrichten, of
- Met de totstandbrenging van het Werk meer dan 500 mensdagen zullen zijn gemoeid (zie ook artikel 2.27 van het arbobesluit). *

*) Van 500 mensdagen is sprake als 10 mensen 50 dagen werken, of 5 mensen 100 dagen, of andere combinaties waarbij de som van het aantal werknemers per dag van alle dagen waarop gewerkt wordt boven de 500 uitkomt. Het digitale formulier moet bij de Nederlandse Arbeidsinspectie binnen zijn vóór aanvang van de bouwwerkzaamheden. Een afdruk van het formulier moet u zichtbaar ophangen op de bouwplaats. Als er in de vermelde gegevens veranderingen optreden, moet de kennisgeving worden aangepast en dient dit te worden doorgegeven aan de Nederlandse Arbeidsinspectie.

4.4 Integrale veiligheidsdossier (IVD)

Zoals reeds in de inleiding is verwoord zullen Integrale VeiligheidsDossiers (IVD's) pas bij de uitwerking van een nadere overeenkomst worden aangeleverd. Opdrachtgever zal bij de voorbereidende werkzaamheden ten aanzien van de scopebepaling de "Instructie Pragmatische IVD Aanpak" volgen. Dit omvat het opvragen van IVD's bij de beheerder en het beoordelen van de inhoud in relatie tot de beoogde werkzaamheden. Indien omissies worden aangetroffen zullen deze in samenspraak met de beheerder worden gecorrigeerd. Hiermee wordt beoogd dat de Opdrachtnemer bij verlening van de nadere overeenkomst beschikt over de juiste veiligheidsdocumentatie. Voorbeelden die in het IVD naar voren moeten komen is aanwezigheid van asbest, bodemvervuiling, Chroom VI en/of OO. Ook wanneer het niet bekend is of een van de bovenstaande aspecten in het areaal aanwezig zijn, dan wordt dit vermeldt. Indien relevant voor de werkzaamheden dient in overleg tussen OG-ON bekeken te worden welke vooronderzoeken er uitgevoerd moeten worden.

Het is vervolgens aan Opdrachtnemer om volgens VSP IV200 en IV210 invulling te geven aan het actualiseren van de aangeboden IVD's met veiligheidsinformatie over de uitgevoerde werkzaamheden en deze zo spoedig mogelijk na afronding van (deel)werkzaamheden op basis van VSP OP100 aan te leveren bij Opdrachtgever. Aan het begin van het project dient er een overleg ingepland te worden om gezamenlijk met ON te beschouwen welke informatie er minimaal vastgelegd dient te worden door ON. In principe geldt wel dat er enkel informatie wordt vastgelegd waar ON mee in aanraking komt tijdens het uitvoeren van de NOK.

4.5 Risico inventarisatie en evaluatie

Opdrachtgever heeft in bijlage B een ontwerp risico inventarisatie en evaluatie opgenomen. Deze dient door de Opdrachtnemer verder uitgewerkt te worden in hetzelfde sjabloon en specifiek gemaakt te worden voor de werkzaamheden buiten. Dit betekent dat er rekening wordt gehouden met tijd, locatie, en samenlooprisico's van de werkzaamheden waar de RI&E voor opgesteld wordt. Om die reden zal OG een werkbare versie van bijlage B aanleveren. Hiermee wordt voldaan aan AB Art. 2.28 tweede lid sub B en C. Daarnaast dwingt het sjabloon om na te denken over de Arbeidshygiënische strategie, zodat ook aan AB art. 4.4 "Arbeidshygiënische strategie" wordt voldaan.

Aanvullend op bovenstaande dient conform paragraaf 12 "veiligheid en gezondheid" van het model basisovereenkomst UAV-GC 2025 het V&G-plan, de V&G-deelplannen en de werkplannen waarin V&G wordt beschreven ter acceptatie aangeleverd te worden bij de Opdrachtgever. Deze plannen dienen te voldoen aan het veiligheidsmanagementsysteem dat de Opdrachtnemer heeft ingericht, zodat de werkzaamheden veilig en beheerst worden verricht. Het veiligheidsmanagementsysteem dient tevens te worden vastgelegd in het veiligheidshandboek.

Opdrachtgever dient conform Arbeidsomstandighedenbesluit Artikel 2.26 zich ervan te verzekeren dat Opdrachtnemer veilig aan het werk kan met de maatregelen die zij getroffen heeft. Om dit te kunnen doen dient er dus tot werkpakketniveau een beschouwing van de gevaren en risico's gemaakt en beschreven te worden door de Opdrachtnemer. Deze gevaren en risico's dienen vervolgens op het niveau van werkpakketten beheerst te worden. Dit dient conform het sjabloon in Bijlage B uitgevoerd te worden.

4.6 Veiligheidskundige Opdrachtnemer

De Opdrachtnemer dient een hogere veiligheidskundige aan te stellen voor deze opdracht en beschikbaar te houden voor de duur van de opdracht (IV015). Deze hogere veiligheidskundige dient betrokken te worden bij het V&G-beleid van het project en dient hierover minimaal twee keer per maand contact te hebben met de veiligheidskundige van de Opdrachtgever (B-IN250).

Het doel is dat beide veiligheidskundigen samen te werken om de veiligheidscultuur en het V&G-beleid te verbeteren tijdens de duur van het project.

Daarnaast dient de veiligheidskundige van de Opdrachtnemer de plannen waarin V&G is beschreven aantoonbaar te toetsen alvorens deze ter acceptatie aangeboden worden aan de Opdrachtgever (IV025).

5 Wijze van toezicht

Middels waarnemingen, Safety Walk's, cultuurmetingen en systeem-, proces- en product-toetsen zal toezicht worden gehouden op de uitvoering.

EXTERN

Systeemgerichte contractbeheersing (SCB)

Veiligheid wordt door middel van diverse toetsen in het kader van SCB gemonitord. De Toetscoördinator stelt in samenspraak met de contractmanager een algemeen toetsplan op, echter de Technisch manager denkt in het kader van integrale veiligheid mee over de toetsfrequentie en planning. Er wordt actieve input verwacht van de verschillende projectmedewerkers om dergelijke toetsen voor te bereiden en uit te voeren. Denk hierbij aan de TM, PM, PIV, technisch adviseurs of omgevingsadviseurs. Specifieke (nieuwe) risico's of opgetreden incidenten kunnen eveneens input vormen voor een toets. Het is daarom van belang om alle medewerkers mee te nemen in dit toetsproces.

Waarnemingsrondes

De Opdrachtgever organiseert waarnemingsrondes. Hierbij komt een vertegenwoordiger van het projectteam de werklocatie bezoeken en doet een waarneming op veiligheid; veilig werken/veilige verkeersmaatregel. Waarnemingsrondes sluiten aan bij het risicodossier van het project en wordt ook op het niveau van deze risico's teruggekoppeld middels een advies om het risico te verhogen, te verlagen of te handhaven op het reeds bepaalde niveau. Dit heeft als gevolg dat de inzet op SCB op dit risico ook verhoogd of verlaagd wordt.

Veiligheidsrondes

Er zullen aangekondigde als ook niet-aangekondigde veiligheidsrondes/waarnemingen plaatsvinden die op risico gestuurde basis worden uitgevoerd. De strategie en frequentie zal nader worden bepaald in overleg met het IPM-team.

Van de veiligheidsrondes/waarnemingen worden conform een vastgesteld format de constatering visueel vastgelegd, waarbij met een korte opmerking de kern van het issue wordt toegelicht. Afhankelijk van de aard van de constatering worden deze intern vastgelegd en/of direct met de Opdrachtnemer gedeeld.

SafetyWalks

In het kader van de Arbowetgeving wordt er door RWS elk jaar een, of meerdere, Safety Walks in gezamenlijkheid met de Opdrachtnemer 'gelopen'. Hierbij is het van belang dat op managementniveau veiligheidsissues worden getoond en besproken. Op deze manier kunnen veiligheidsissues of dilemma's inzichtelijk worden gemaakt en kunnen er (mogelijk) passende vervolgacties genomen worden.

Overleggen

Naast de reguliere overleggen zal er ook een veiligheidsoverleg met de Opdrachtnemer worden opgestart wat vooral is bedoeld om, zonder daarbij direct in

contractuele verplichtingen te vervallen, met elkaar veiligheidsissues te delen en eventueel tot pragmatisch advies/oplossingen/uitwerkingen te komen. Dit overleg is minimaal 2 keer per maand.

INTERN

Trimesterrapportages

In elke T-rapportage dienen de bijzonderheden in het kader van Integrale Veiligheid te worden verwoord. De Manager Projectbeheersing kan van de TM (of de adviseur veiligheid) verlangen deze informatie te verzamelen bij projectmedewerkers en Opdrachtnemer(s) en op deze manier input aan te leveren voor de T-rapportage. Deze rapportage en veiligheidsparagraaf wordt door de Portfoliomanager en de Projectmanager besproken.

Veiligheidscultuurmeting

De Opdrachtgever brengt jaarlijks de veiligheidscultuur van zijn projectteam in kaart. In overleg met de ON kan er voor gekozen worden om dit gezamenlijk op te pakken. Het voordeel hiervan is dat OG en ON tijdens het gehele project gezamenlijk de veiligheidscultuur beschouwen en verbeteren. Deze gezamenlijke inzet kan leiden tot inzicht, begrip en verbetering van de veiligheidscultuur. De afbakening van de veiligheidscultuurmeting zal zijn wat er binnen de invloedssfeer van het project ROK VK 2.0 ligt.

6 Verantwoording van BTO-keuzen

Het gaat om BTO-keuzes met gevolgen voor de veiligheid en gezondheid van werknemers en zelfstandigen in de uitvoerings- en gebruiksfase (Arbeidsomstandighedenbesluit Artikel 2.28 tweede lid onderdeel F). Rijkswaterstaat maakt voor de uitvoering van werkzaamheden gebruik van Opdrachtnemers. Hoewel deze Opdrachtnemers op veel gebieden bewust vrij worden gelaten om hun eigen werkwijze te bepalen, worden vanuit Rijkswaterstaat toch ook een heleboel eisen en randvoorwaarden meegegeven. Het is niet ondenkbaar dat sommige van deze eisen een veilige uitvoering door de Opdrachtnemer onder druk zetten. Wanneer dit het geval is, spreek je over bouwkundige, technische en organisatorische keuzes (BTO-keuzes). Het Arbobesluit verplicht Opdrachtgevers om een dergelijke keuze inzichtelijk te maken en te verantwoorden.

Naast keuzes die al in de voorbereiding van de projectformulering zijn gemaakt worden er situaties gesignaleerd waarvoor een nadere afweging noodzakelijk is. Keuzes die in de voorbereiding gemaakt worden komen via het KES-proces in beeld en worden na afweging al dan niet opgenomen in contracteisen. Een van de afwegingen is of er afdoende normen en richtlijnen bestaan die een veilige werksituatie mogelijk maken. Indien normen en richtlijnen niet toereikend zijn om werkzaamheden veilig in uitvoering te nemen, zal er een nadere BTO-keuze gemaakt moeten worden.

In Bijlage C zijn een aantal gesignaleerde situaties opgenomen waarvoor in de voorbereidingsfase reeds een BTO-keuzes is vastgesteld. In de huidige situatie zonder de BTO-keuze is het uitvoeren van werkzaamheden mogelijk met de ter beschikking staande middelen. Echter vanuit het project 'Verhardingen Kunstwerken Oost Nederland' zijn daarbij de in de tabel opgenomen situaties gesignaleerd waarover in samenspraak met de beheerder een nadere invulling aan de uitvoering van de werkzaamheden is gegeven. De bedoeling van deze gemaakte BTO-keuzes is dat de werkzaamheden voor de Opdrachtnemer in een nog veiligere werkomgeving zal worden uitgevoerd.

Aan de uitwerking van BTO-keuzes t.a.v. de scope bij een nadere overeenkomst zal nog invulling worden gegeven. BTO-keuzes kunnen onder andere gemaakt worden naar aanleiding van de situatie (omgeving) waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd. Er wordt vanuit gegaan dat dergelijke BTO-issues bij het opstellen van de nadere overeenkomst zijn uitgewerkt en opgenomen in het IVP van de nadere overeenkomst.

Tevens wordt van de Opdrachtnemer verwacht dat BTO-keuzes die in de voorbereiding of tijdens de uitvoering van werkzaamheden worden gemaakt, ook worden vastgelegd in de tabel in bijlage C en bijgevoegd wordt in het V&G-plan voor de uitvoering.

7 Opleiding en instructie

Van de Opdrachtnemer wordt verwacht dat de medewerkers in het bezit zijn van de juiste opleidingen en dit aantoonbaar gemaakt kan worden op basis van certificering van zowel het bedrijf als de medewerkers individueel. Tevens zal Opdrachtnemer aantoonbaar moeten maken dat alle medewerkers en in te zetten personen vanuit een andere arbeidsverhouding op de juiste wijze worden voorzien van de benodigde instructie(s).

- Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de e-learning Integrale Veiligheid gevolgd op het Leerportaal van I&W.
- Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de veiligheidsintroductie Rijkswaterstaat afgerond.
- Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die regelmatig op de bouwplaats komen zijn VCA-VOL gecertificeerd.
- Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die op een bouwplaats komen van een aannemer, die aangesloten is bij de Governance Code Veiligheid in de Bouw, beschikken over een geldige GPI (Generieke Poort Instructie).
- Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hanteren de Veiligheidshuisregels Rijkswaterstaat.

Daarnaast kan het ten behoeve van de uitvoering van werkzaamheden nodig zijn om projectmedewerkers een aanvullende instructie of training te laten volgen.

Hierbij kan gedacht worden aan:

- Veilig werken langs de weg
- Werken op hoogte
- Werken in besloten ruimten

Om samen te werken aan een gezamenlijk veiligheidsniveau zal nader bepaald worden welke opleidingen/informatieoverdracht waardevol kan zijn om te delen met Opdrachtnemer, zoals bijvoorbeeld de interne RWS informatie t.a.v. veiligheid, waarmee een gelijkwaardig belevingsniveau kan worden gecreëerd

Bijlage A Definities

Algemene definities	
Veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's die kunnen leiden tot letsel of economische of milieuschade.
Integrale veiligheid	Alle veiligheidsdomeinen van een systeem in samenhang beschouwd, gedurende de volledige lifecycle van een object of een netwerkschakel.
Risico	Een risico is een onzekere toekomstige gebeurtenis met negatieve consequenties, op het gebied van persoonlijk leed, economische en milieuschade en imagoschade. Onder veiligheidsrisico's worden met name de eerste twee verstaan. Een risico wordt veelal beschreven als product van kans van optreden en gevolg.
Beheersen van Risico's	Indien het risico niet kan worden weggenomen dient het op een voor RWS acceptabel niveau te worden gebracht. Acceptabel is een op basis van de risicomatrix afgewogen risico. Het restrisico moet expliciet afgewogen cf kader VM

Definities veiligheidsdomeinen	
NB Onderstaande veiligheidsdomeinen zijn van toepassing gedurende alle levensfasen van een object (kunstwerk, (vaar)wegvak, machine, installatie, etc.)	
Arbeidsveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's bij de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers van Rijkswaterstaat en door diegenen die voor RWS werken.
Verkeersveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers op de weg.
Nautische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen risico's voor verkeersdeelnemers op de vaarweg en op zee.
Waterveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van overstromen, wateroverlast en waterschaarste.
Externe veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van incidenten met gevaarlijke stoffen langs transportroutes (weg, water, spoor, buisleiding) of stationaire installatie.
Machineveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van machines.
Elektrische veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van elektrische installaties.
Tunnelveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor verkeersdeelnemers in tunnels.
Constructieve veiligheid	Het wegnemen van en (proactief) beschermen tegen risico's van bezwijken van een constructie.
Sociale veiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's voor medewerkers van RWS en gebruikers van onze voorzieningen tegen gevaar dat veroorzaakt wordt door of dreigt van de kant van menselijk handelen in de openbare ruimte.
Brandveiligheid	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van brand.
Integrale beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.

Definities binnen Integrale beveiliging	
Fysieke beveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van fysiek menselijk gedrag (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Informatiebeveiliging	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van menselijk gedrag in de vorm van indringing in de informatiesystemen (bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld, gewild en ongewild) die de staat, aard en functionaliteit van het areaal van Rijkswaterstaat kunnen aantasten.
Bescherming persoonsgegevens	Het wegnemen van en/of preventief beheersen van risico's van onrechtmatig en/of onrechtvaardig gebruik van persoonsgegevens.

Bijlage B Ontwerp RI&E

Deze bijlage bevat de concrete risico's verbonden aan werkzaamheden binnen de projectscope, te weten objectspecifieke risico's en samenlooprisico's. Deze vormen de basis voor de maatregelen, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP.

Rijkswaterstaat heeft werkzaamheden verricht in de aanbestedingsfase van het bouwwerk als bedoeld in artikel 2.23, afdeling 5, hoofdstuk 2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Het betrof werkzaamheden ten behoeve van de Voorbereiding Aanbestedingsfase. Hieruit is komen vast te staan dat het de beheerder ontbreekt aan voldoende informatie om per object specifieke informatie over risico's inzichtelijk te maken.

Voor de uitwerking van de risico-inventarisatie is gebruik gemaakt van een door RWS opgesteld format voor het opstellen van de Ontwerp RI&E. Bij de uitwerking van het format wordt aan de hand van de gemaakte invulling automatisch de veiligheidsscore vastgesteld. Deze is met een kleurcode aangegeven (zie Excel)

Deze bijlage bevat op dit moment een overzicht van generieke (rest)risico's ten aanzien van integrale veiligheid voor de ontwerp- en uitvoeringsfase, onder andere voortvloeiende uit de Vraagspecificatie en/of de omgeving van het te realiseren Werk, die redelijkerwijs niet door Rijkswaterstaat konden worden geëlimineerd. De opgenomen risico's worden voor de uitvraag van beoogde werkzaamheden (Nadere Overeenkomst) verder uitgewerkt en gekoppeld aan de specifieke locatie(s), waarna ze als specifieke risico's worden benoemd in de RI&E wat als onderdeel van het IVP, deel uitmaakt van de contractdocumenten Nadere Overeenkomst.

Alle benoemde risico's worden in eerste instantie toegewezen aan de Opdrachtnemer, omdat het voornamelijk gaat om uitvoeringsrisico's die door de Opdrachtnemer ten behoeve van de uitvoering dienen te worden geëlimineerd. Indien bij de overdracht van de risico's door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer gezamenlijk wordt vastgesteld dat risico's slechts onder invloed van Opdrachtgever kunnen worden geëlimineerd, zal de risico-allocatie worden gemuteerd.

Dit document dient door de Opdrachtnemer verder uitgewerkt te worden (minimaal oranje kolommen) in dit sjabloon.

Let op: Ook in het project risicodossier zijn veiligheidsrisico's opgenomen. Dit zijn veelal de veiligheidsrisico's met een hoog potentieel risico die extra aandacht behoeven.

Bijlage C BTO-keuzes ROK VK 2.0

De bijlage bevat een (werkbare) versie van het BTO-keuze formulier dat door het gehele project geactualiseerd moet worden door OG en ON.

Bijlage D Calamiteitenschema

